

Regeringskansliet,
Arbetsmarknadsdepartementet

Kompletterande promemoria till betänkandet Behandling av personuppgifter vid Myndigheten för arbetsmiljökunskap (SOU 2018:45)

Datainspektionen har granskat betänkandet huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter.

Bakgrund

I betänkandet *Behandling av personuppgifter vid Myndigheten för arbetsmiljökunskap (SOU 2018:45)* föreslogs det att Myndigheten för arbetsmiljökunskap skulle få möjlighet att bland annat behandla känsliga personuppgifter, som avslöjar etniskt ursprung eller medlemskap i fackförening samt uppgifter om hälsa om det är nödvändigt för de ändamål som anges i lagen.

Datainspektionens avstyrkte förslaget i denna del mot bakgrund av förslagen i betänkandet innebär en omfattande insamling och bearbetning av integritetskänsliga personuppgifter. Inspektionen efterfrågade att det i det fortsatta lagstiftningsärendet görs överväganden om behov av ytterligare skyddsåtgärder som visar att lagstiftningen är proportionell mot det eftersträvade syftet och att de registrerades grundläggande rättigheter och intressen säkerställs.

Datainspektionen noterade även att det huvudsakliga skälet som anförs för att myndigheten ska få ha samlingar som innehåller personuppgifter är tidsbesparing. Inspektionen lyfte fram det faktum att lagstiftning som tillåter lagring av stora mängder personuppgifter inte kan motiveras av att andra myndigheter har en lång handläggningstid. Lagstiftningen kan då inte anses vara proportionerlig mot det legitima mål som eftersträvas.

Det aktuella förslaget

I promemorian föreslås att Myndigheten för arbetsmiljökunskap ska få möjlighet att behandla fler kategorier av känsliga personuppgifter än enligt de bestämmelser som föreslogs i betänkandet *Behandling av personuppgifter vid Myndigheten för arbetsmiljökunskap (SOU 2018:45)*. De ytterligare kategorierna är sexuell läggning och religiös eller filosofisk övertygelse. Som skäl för utökningen anges att dessa kategorier av känsliga personuppgifter är relevanta vid studier om kränkande särbehandling i arbetslivet.

När nationell lagstiftning som kompletterar dataskyddsförordningen tas fram krävs det att regelverket är proportionellt mot de legitima mål som eftersträvas. När en proportionalitetsbedömning genomförs är det viktigt att visa vilka övervägningar som gjorts för att se till att den nationella rätten dels uppfyller ett mål av allmänt intresse, dels är proportionerlig mot det legitima mål som eftersträvas. Det krävs således en aktiv bedömning.

Av kravet på proportionalitet i dataskyddsförordningen följer att det inte är tillräckligt att argumentera för behovet av eller nyttan med behandlingen, utan att samtidigt ta upp och väga detta mot de nackdelar, risker och problem som behandlingen leder till eller kan leda till för enskildas personliga integritet, samt ta ställning till hur man kan minimera riskerna för de registrerade. För att det ska vara möjligt att ta ställning till om ett visst lagförslag utgör en proportionell åtgärd måste det framgå hur det allmänna intresset har vägts mot integritetsintresset i just detta fall.

När det som i detta fall är fråga om att möjliggöra en omfattande behandling av känsliga personuppgifter bör även artikel 35 övervägas. Lagstiftaren bör således ta ställning till huruvida en konsekvensbedömning enligt artikel 35 krävs och om det i så fall räcker att den genomförs som ett led i lagstiftningsarbetet. Bestämmelserna innebär att om en typ av behandling leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter ska den personuppgiftsansvarige utföra en konsekvensbedömning i enlighet med artikel 35.1-7, det vill säga göra en bedömning av behandlingens konsekvenser för skyddet av personuppgifter. Av artikel 35.10 följer att lagstiftaren kan välja att befria den personuppgiftsansvarige från detta krav genom att genomföra en sådan konsekvensbedömning som en del av en allmän bedömning i samband med antagandet av regleringen enligt artikel 6.3. Det är i så fall viktigt att konsekvensbedömningen görs på ett sätt som uppfyller förordningens krav. Lagstiftaren bör tydligt ange hur man har tänkt i detta avseende.

Någon proportionalitetsbedömning redovisas inte i promemorian. Datainspektionen anser därför att det inte är möjligt att ta ställning till om lagförslaget är förenligt med dataskyddsförordningen. Datainspektionen efterfrågar i det fortsatta lagstiftningsarbetet en analys som visar att lagstiftningen är proportionell mot det legitima mål som eftersträvas.

Datainspektionen konstaterar att de omständigheter som föranledde inspektionen att avstyrka de bestämmelser i betänkandet som gav myndigheten möjlighet att samla in och lagra stora mängder känsliga personuppgifter fortfarande är aktuella. Datainspektionen anser att promemorians resonemang inte visar att lagstiftningen är proportionell mot det eftersträvade syftet och att de registrerades grundläggande rättigheter och intressen säkerställs.

Mot bakgrund av dessa omständigheter avstyrker Datainspektionen de föreslagna bestämmelserna.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Katarina Tullstedt efter föredragning av juristen Mattias Sandström.

Katarina Tullstedt, 2019-04-16 (Det här är en elektronisk signatur)